

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1613/18-J

Název	Dětský domov, Telč, Štěpnická 111
Sídlo	Štěpnická 111, 588 56 Telč
E-mail	<u>ddtelc@ctn.cz</u>
IČ	48 461 881
Identifikátor	600 030 628
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Milan Opravil
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Štěpnická 111, 588 56 Telč
Termín inspekční činnosti	6. – 8. 11. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Charakteristika

Dětský domov Telč, Štěpnická 111 (dále „školské zařízení“ nebo „zařízení“) vykonává činnost dětského domova a školní jídelny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Místem poskytovaného vzdělávání a školských služeb je Štěpnická 111, Telč. K datu inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno celkem 23 dětí, které byly umístěny ve třech rodinných skupinách a jednom tréninkovém bytě (nejvyšší povolený počet lůžek 24). Školní stravování zajišťuje dětem školní jídelna s nejvyšším povoleným počtem 40 stravovaných, která je součástí zařízení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení má vypracovanou dlouhodobou koncepci, která vychází z analýzy vývoje školského zařízení, z dosažených pozitivních posunů i nenaplněných cílů. Na základě těchto výsledků stanovilo vedení zařízení další cíle, které konkretizuje v ročních plánech činnosti zařízení. Ředitel pravidelně hodnotí stav zařízení ve všech pedagogických oblastech a výsledky implementuje do praxe. Vnitřní kontrolní systém postihuje specifika školského zařízení a je vhodně nastavený. Ke zjišťování kvality vzdělávání je využívána kontrolní a hospitační činnost, kterou vykonává dle plánu ředitel a vedoucí vychovatelka. Výsledky hospitační a kontrolní činnosti jsou projednávány na poradách pracovníků a pedagogické radě, kde jsou navrhována konkrétní opatření na zlepšení výchovně vzdělávací činnosti jednotlivých rodinných skupin. Vnitřní informační systém zařízení je v elektronické podobě, je přehledný, funkční a podporuje informovanost a komunikaci mezi pedagogy, ale i sjednocuje výchovné působení na děti. Školní vzdělávací program zařízení byl vydán a je zpracován v souladu s požadavky příslušného ustanovení školského zákona, ale je třeba jej aktualizovat v oblasti specifických činností u dětí mladších tří let a nastavit konkrétní pravidla pro vytváření plánů speciálně pedagogické podpory pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Celoroční organizace výchovně vzdělávacích činností vychází z potřeb dětí, personálních, materiálních a finančních podmínek, odpovídá typu i velikosti zařízení a navazuje na vzdělávání ve školách, které děti navštěvují. Dospělé nezaopatřené osoby (dvě děti) jsou v zařízení na základě sepsané smlouvy o prodlouženém pobytu. I přes žádost ředitele o navýšení pracovníka pro noční dohled nad dětmi směrem ke zřizovateli, je péče o děti v nočních hodinách stále zabezpečována pouze jedním pracovníkem, který v době noční služby vykonává ještě další činnosti (praní a žehlení prádla).

Odbornou výchovně vzdělávací činnost zajišťuje v zařízení 11 pedagogických pracovníků (ředitel, vedoucí vychovatelka, devět vychovatelů, dva asistenti pedagoga). Předpoklad odborné kvalifikace nesplňoval ke dni inspekční činnosti jeden pedagog, který si požadované vzdělání doplňuje studiem. Ředitel zajistil pro dva nové vychovatele podporu ze strany vedoucí vychovatelky a zkušených kolegů na rodinné skupině. Pedagogičtí pracovníci se zúčastnili v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vzdělávacích akcí zaměřených na získávání a prohloubení odborných a metodických znalostí a dovedností potřebných ke vzdělávání hlavně v oblastech finanční a informační gramotnosti, orientace v mezilidských vztazích a nakládání s volným časem. Vzdělávání bylo zaměřeno i na prevenci rizikového chování (zneužívání návykových látek, kouření, šikanu a kriminalitu). Školské zařízení zatím nezajišťuje přístup pedagogů k supervizi vykonávané nezávislým supervizorem, čímž jim nenabízí možnost vnímat a reflektovat vlastní práci nebo vzájemné vztahy z jiného pohledu, či nacházet nová řešení problematických situací, které při činnostech s dětmi vznikají.

Všechny tři rodinné skupiny mají velmi dobré prostorové a materiální předpoklady pro realizaci zvoleného školního vzdělávacího programu. Jsou dobře vybavené pravidelně obnovovaným nábytkem a mají prostorové podmínky jako běžné bytové jednotky (kuchyně, obývací pokoj, WC, koupelna, pokoje, úložné prostory). Některé děti v zařízení, nemají prostor, kde si mohou uchovávat své osobní věci uzamčené s možností volného přístupu k nim. Všechny rodinné skupiny jsou vybaveny výpočetní technikou s připojením na internet. Rovněž materiální vybavení pro volnočasové aktivity a zájmy dětí je na velmi dobré úrovni a využívá se pravidelně v rámci výchovně vzdělávacích činností (sportovní a výtvarné potřeby, keramická pec). Pro získávání potřebných finančních a sociálních kompetencí, uplatnitelných po odchodu dětí ze zařízení, je v objektu zařízení k dispozici byt. Zde jsou umístovány většinou dospělé nezaopatřené osoby se sepsanou smlouvou o prodlouženém pobytu.

Potřebná pozornost byla věnována bezpečnosti a ochraně zdraví. Děti byly pravidelně poučovány o bezpečném chování v zařízení i mimo ně, důraz byl kladen na oblast prevence rizikového chování, na podporu zdravého životního stylu, smysluplného využívání volného času a osvojení prosociálního chování. Z kontroly evidence v knize úrazů a rozborů úrazovosti v zařízení vyplynulo, že za poslední dva roky nebyl zaznamenán žádný úraz dětí.

Dětem je poskytováno plné hmotné zaopatření i v režimu školního stravování. Děti se v pondělí až pátek stravují ve společné jídelně zařízení, v sobotu a neděli je v rámci přímého zaopatření zajištěno stravování dětí přímo v rodinných skupinách. Děti se pod vedením vychovatelů zapojují do přípravy jednotlivých pokrmů a ve spolupráci s vychovateli uskutečňují i nákupy potravin a učí se tak hospodařit s finanční částkou určenou na pořízení těchto potravin. I tímto způsobem zařízení připravuje děti na samostatný život.

Zařízení hospodařilo s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele, které mu umožňovaly realizovat péči o svěřené děti podle svého vzdělávacího programu. Vedení zařízení je aktivní ve vyhledávání dalších možností zejména ke zkvalitňování materiálních podmínek a pro uskutečňování výchovně vzdělávacích akcí a programů pro děti, mimo jiné získáváním finančních darů prostřednictvím sponzorů. Dále obdrželo účelové prostředky v rámci rozvojových projektů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na pokrytí změn ve mzdové legislativě. Veškeré poskytnuté finanční prostředky byly efektivně využity ve prospěch dětí a k podpoře výchovně vzdělávacího procesu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při přijímání i umístování dětí do jednotlivých rodinných skupin ředitel dodržoval podmínky stanovené příslušnými právními předpisy. Rodinné skupiny byly tvořeny dětmi různého věku, což odpovídalo skladbě běžných rodin a vytvářelo přirozené prostředí pro komunikaci, spolupráci a vzájemnou pomoc. Sourozenci byli umístováni vždy do jedné rodinné skupiny, čímž byly podporovány jejich vztahy. Každé dítě při příchodu do zařízení má určeného klíčového pracovníka (většinou kmenový vychovatel), který je provádí činnostmi v zařízení. Děti v rozhovorech uváděly, že ho znají a mohou se mu svěřovat se svými problémy a požádat jej o pomoc.

Sledované vzdělávací činnosti dětí v odpoledních a podvečerních hodinách probíhaly v připraveném a podnětném prostředí. Vychovatelky podporovaly a rozvíjely spontánnost dětí, navozovaly atmosféru vzájemné důvěry a pochopení pro druhého. Pro činnosti byl vymezen dostatečně dlouhý čas. Partnerská komunikace a uplatňované pozitivní hodnocení výsledků dětí přirozeně posilovalo jejich sebedůvěru, ale neposkytovalo dětem konkrétní

zpětnou vazbu o jejich projevech a výkonech. Týdenní programy (vzdělávací nabídka) jednotlivých rodinných skupin vycházely ze školního vzdělávacího programu, výběr činností byl pestrý, zohledňoval vzdělávací potřeby dětí, které vyplývají z programů rozvoje osobnosti, ale nedostatkem byla menší individualizace specifických činností pro vyrovnávání nerovnoměrností ve vývoji jednotlivých dětí a větší frontálnost a řízenost, která nepodporovala jejich samostatnost v rozhodování. Úkoly tak byly stanovovány jednotně, bez důrazu na individuálnost osobnosti dítěte a bez většího zapojení dětí do jejich plánování. Při plánování činností dítěte do tří let činnosti vhodně navazovaly na třídní vzdělávací program mateřské školy a byla využívána i zjištění o pokroku dítěte.

Při přípravě na vyučování vychovatelé zařazovali individuální i skupinové formy práce, ponechávali dětem dostatek prostoru pro samostatné řešení úloh, přičemž děti byly při plnění zadaných úkolů soustředěné a pozorné. Děti byly pravidelně vedeny k upevňování návyku pravidelné domácí školní přípravy, úklidu ložnic i společných prostor, k sebeobsluze, k domácím pracovním činnostem, i návykům účelného využívání volného času. Respektování individuálního stavu dětí a dodržování pravidel, příznivě ovlivňovalo jejich výchovu a vzdělávání, což se projevovalo v jejich slušném chování vůči sobě, vychovatelům i ostatním dospělým osobám. Převažovaly dovednostní a praktické metody, dařila se spolupráce a vzájemná komunikace, byly rozvíjeny komunikativní a sociální kompetence dětí. Dostatek času i prostoru byl ponechán na relaxaci ve formě volných her nebo činností, k rekreaci, zájmovým činnostem a sportovnímu vyžití.

Dětem je ponechán prostor pro sebevyjádření a možnost pro vytvoření osobního zázemí a soukromí, které neměly v původním rodinném prostředí. S případnými problémy se děti obracely s důvěrou přímo na vychovatelky, s nimiž řešily své problémy. Při rozhovorech oslovené děti uváděly, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny a svůj pobyt v zařízení hodnotily vesměs pozitivně. Nesetkaly se s ponižováním, fyzickým trestáním nebo agresí způsobenou jiným dítětem ani dospělým zaměstnancem, nejsou omezovány v přijímání návštěv, mají umožněn pohyb mimo zařízení formou samostatných vycházek i možnost osobních návštěv osob blízkých, v souladu s vnitřním řádem.

Výchovně vzdělávací činnosti probíhaly ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního vzdělávání a maximální samostatnost po odchodu ze zařízení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školské zařízení využívá k posuzování chování a jednání dětí pravidelné hodnocení se snahou zjistit jeho příčiny a důsledky a s cílem posilovat je v pozitivním jednání a chování. Hodnocení je primárně založeno na individuálním přístupu ke každému dítěti včetně důrazu na znalost jeho aktuálního stavu, osobnosti i diagnózy. Skládá se z neformálního večerního hodnocení, kdy jednání a chování dětí během celého dne je hodnoceno slovně. Toto hodnocení je zaznamenáno do elektronického systému zařízení. Tyto záznamy jsou vyhodnocovány při společném setkání dětí a pedagogů rodinné skupiny jedenkrát týdně. Rozhovory s dětmi bylo zjištěno, že se v tomto systému hodnocení orientují, respektují jej a vědí, za které nevhodné chování jim hrozí opatření ve výchově a jaká opatření jim mohou být uložena. Při vyhodnocování výchovných a vzdělávacích pokroků dětí využívali pedagogové i jejich přehledně vedené osobní záznamy (o pobytu v zařízení, uložené opatření ve výchově, záznamy ze školní docházky, žádosti zákonných zástupců a souhlasy orgánu sociálně právní ochrany dětí s pobytem mimo zařízení, záznamy odborných pracovníků aj.).

Programy rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“) zpracovávají pedagogové pro každé dítě a jsou konkrétně zaměřeny na problémové oblasti výchovy a vzdělávání. Důraz je kladen zejména na individuální přístup, vhodnou a přiměřenou motivaci dítěte, jeho přípravu na vyučování, podporu volnočasových aktivit, rozvoj sociálních dovedností, na výběr studia směrem k volbě povolání a přípravu na vstup do samostatného života. Zařízení vytváří příznivé podmínky i pro děti s potřebou podpůrných opatření. Cíle vymezené v PROD, kterých by mělo dítě dosáhnout, vycházejí z jeho aktuální osobnostní charakteristiky a závěrů vyvozených z adaptačního období dítěte v návaznosti na hodnocení vychovatelů jeho rodinné skupiny. Nedostatky byly zjištěny v provázanosti individuálních forem práce s dětmi, deklarovanými v PROD s plánováním a realizací výchovně vzdělávacích aktivit rodinné skupiny v týdenních plánech činnosti. K odborné podpoře při zpracování PROD např. při volbě terapie, nebo při etopedické intervenci u dítěte s aktuálním rizikem chování spolupracuje vedení zařízení se spádovým dětským diagnostickým ústavem, nebo externími odborníky, jako je klinický psycholog, dětský psychiatr nebo dětský lékař. Vyhodnocování PROD je prováděno půlročně, dítě je s hodnocením seznámeno, může se k němu vyjádřit a společně s vychovatelem si stanovují cíle pro nadcházející období.

Zařízení se cíleně zabývá i výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují. Vychovatelé se pravidelně informují ve školách o prospěchu a chování dětí a náznaky školní neúspěšnosti operativně řeší. Dětem s výukovými problémy je věnována ze strany vychovatelů zvýšená pozornost při přípravě na vyučování, a to zejména důslednější kontrolou jejich přípravy, opakováním a procvičováním. Z předložené dokumentace je zřejmé, že se jim to daří, neboť mnoho dětí dosahuje i velmi dobrých výsledků. O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou osoby odpovědné za výchovu informovány písemně, telefonicky nebo při návštěvách v zařízení. Útěkovost je za poslední tři roky nulová. Ve vnitřním řádu jsou konkretizovány částky a kritéria pro vyplácení kapesného, osobního daru k významným událostem nebo peněžitého příspěvku při odchodu ze zařízení pro jednotlivé skupiny dětí. Částky jsou v souladu s příslušnými právními předpisy a mají výrazně motivační charakter. Děti nejsou nijak omezovány ani v přijímání a odesílání korespondence, služebním telefonem mohou volat zákonným zástupcům i osobám blízkým. Používání vlastních mobilních telefonů je povoleno za podmínek, které jsou specifikovány ve vnitřním řádu zařízení. Zařízení aktivně podporuje v zájmu zdravého psychického a emočního vývoje dětí pravidelní kontakt a udržování vztahů a vazeb se zákonnými zástupci dětí i osobami blízkými. Návštěvy osob zodpovědných za výchovu i osob blízkých jsou možné kterýkoli den po dohodě se zařízením a mohou probíhat v prostorách zařízení, nebo i mimo ně. Zařízení má nastavena pravidla pro případy podávání a šetření stížností a podnětů dětmi, zákonnými zástupci i ostatními osobami. K podávání návrhů ze strany dětí je zřízena spoluspráva dětí, kterou vede ředitel zařízení.

Zařízení sleduje v různém rozsahu i zletilé osoby po jejich odchodu ze zařízení. Jsou v telefonickém kontaktu nebo přicházejí do zařízení na návštěvu. Četnost kontaktů je dána zejména jejich individuálním zájmem.

Ke zvyšování kvality vzdělávání a rozvoji osobnosti dětí přispívají také partnerské vztahy se zřizovatelem, místními organizacemi, školami a městským úřadem. Partnerské vztahy jsou využívány k naplňování volného času dětí, realizaci jejich zájmů, prázdninovou rekreaci, ale i k získávání finančních a sociálních kompetencí při účasti na činnostech partnerů, kteří je pro děti organizují nebo zajišťují. O svých aktivitách zařízení pravidelně informuje veřejnost prostřednictvím webových stránek.

Závěry

Vývoj školy školského zařízení

- Během posledních tří let byly v zařízení realizovány drobné údržbové práce např. výmalba. Některé rodinné skupiny byly zařízeny novým nábytkem, byla dovybavena keramická dílna a obnoveny potřeby pro sport a rekreaci.
- Byl stabilizován kvalifikovaný pedagogický sbor.
- Byt pro samostatné tréninkové bydlení starších dětí v areálu zařízení byl vybaven novými domácími spotřebiči.

Silné stránky

- Stabilizovaný, kvalifikovaný a zkušený pedagogický sbor svoji odbornost a profesionalitu aktivně využívá pro kvalitní vykonávání pedagogických činností s dětmi.
- Aktivní spolupráce s partnery velmi dobře rozvíjí a zvyšuje možnosti a kompetence dětí.
- Prostorové uspořádání a vybavení jednotlivých rodinných skupin se zcela podobá fungování běžné domácnosti, plně odpovídá potřebám dětí a umožňuje jim osvojení si dovedností spojených s chodem domácnosti.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Noční služba je zabezpečena v celém zařízení pouze jedním pracovníkem, který v době noční služby vykonává ještě další činnosti (praní a žehlení prádla).
- Individuální specifické formy práce s dětmi, které jsou deklarovány v programech rozvoje osobnosti jednotlivých dětí, nejsou provázány s plánováním a realizací výchovně vzdělávacích aktivit rodinné skupiny uváděných v týdenních plánech činnosti.
- Školní vzdělávací program školského zařízení neobsahuje konkrétní specifické činnosti pro děti mladších tří let a nejsou v něm nastavena konkrétní pravidla pro vytváření plánů speciálně pedagogické podpory pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zabezpečit noční dohled nad ubytovanými dětmi dalším pracovníkem, tak aby byla garantována bezpečnost všech dětí.
- Při plánování jednotlivých činností s dětmi v týdenních plánech činnosti zařazovat individuální specifické formy práce s dětmi, které jsou deklarovány v programech rozvoje osobnosti jednotlivých dětí.
- Aktualizovat školní vzdělávací program školského zařízení o konkrétní specifické činnosti pro děti mladších tří let a konkrétní pravidla pro vytváření plánů speciálně pedagogické podpory pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Umožnit pedagogickým pracovníkům přístup k supervizi jako možnost vnímat a reflektovat jinak vlastní práci nebo vzájemné vztahy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 5. 11. 2018
2. Potvrzení o výkonu činnosti ředitele Dětského domova, Telč, Štěpnická 111 ze dne 22. května 2018 na dobu neurčitou.
3. Školní vzdělávací program DD Telč, Štěpnická 111 s účinností od 1. ledna 2010
4. Vnitřní řád Dětský domov Telč, Štěpnická 111 s účinností od 1. ledna 2016
5. Jednací protokol vedený od 1. ledna 2017
6. Kniha úředních návštěv vedená od 1. 9. 2010
7. Kniha ostatních návštěv vedená od 1. 9. 2015
8. Výroční zpráva za školní rok 2017/2018
9. Zápisy z jednání pedagogické rady od 1. 9. 2017
10. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti od 1. 9. 2017
11. Knihy denní evidence zařízení od 1. 9. 2017
12. Osobní dokumentace dětí umístěných ve školském zařízení v době kontroly, včetně programů rozvoje osobnosti dítěte, opatření ve výchově a žádostí zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení
13. Personální dokumentace zaměstnanců školského zařízení
14. Minimální preventivní program na školní rok 2018/2019 ze dne 17. 9. 2018
15. Dokumentace k prevenci rizikového chování dětí
16. Dokumentace k problematice bezpečnosti a ochrany zdraví dětí
17. Dokumentace vztahující se k proplácení kapesného, osobních darů a věcné pomoci při odchodu zletilých ze zařízení

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Jiří Holomek v. r.

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka

Eva Bekeová v. r.

Bc. Renáta Hánová, kontrolní pracovnice

Renáta Hánová v. r.

V Českých Budějovicích 30. 11. 2018

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Milan Opravil, ředitel školského zařízení

Milan Opravil v. r.

V Telči 6. 12. 2018